

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Frans Schalkwijk — hoofdredacteur 2002–2008

Frans Schalkwijk was lid van de redactie sinds 2000 en vervulde er van 2002 tot 2008 de functie van hoofdredacteur. Hij is een man die met één voet in het heden staat en met de andere de toekomst aftast. Ondanks het feit dat het verleden niet zijn grootste zorg is, wil ik toch terugblikken op zijn verwezenlijkingen in die voorbije periode. Wie weggaat, plaatst een cesuur in de tijd en laat bijgevolg een verleden achter.

Met veel zorg en, zoals gezegd, de blik op de toekomst gericht, was Frans een zeer actieve hoofdredacteur wie een flinke dosis 'Hollands ondernemerschap' niet vreemd was. In plaats van op passieve wijze binnenkomende kopij af te wachten, ging hij er zelf achteraan en overtuigde hij menig collega om zijn of haar gedachten en ervaringen op schrift te stellen of om een gegeven lezing tot artikel om te vormen. Aan niet weinig in het tijdschrift verschenen artikelen ging achter de schermen een uitvoerige correspondentie met de auteur vooraf. Sommigen van hen zullen zich misschien vanaf nu veiliger voelen, anderen zullen zeker zijn uitnodigend en prikkelend enthousiasme missen. Even creatief en doortastend was Frans in het variëren met diverse soorten bijdragen in het tijdschrift. Zo zag onder zijn hoofdredacteurschap de rubriek 'Naast de bank' het licht en deed het fenomeen van de essayprijsvraag zijn intrede met als onderwerpen tot nu toe: 'Zwijgen of spreken?' en 'Opgroeien in een virtuele realiteit'. En natuurlijk was er in 2006 het, ook afzonderlijk als boek uitgegeven, dubbelnummer *Freuds Werken nu, psychoanalyse nu*. Let op het 'nu': ook als psychoanalyticus is Frans vooral begaan met de hedendaagse ontwikkelingen in ons vakgebied en met 'de toekomst-kansen van de psychoanalytische psychotherapie'.

Frans Schalkwijk is geen man van grote woorden, noch van ingewikkelde metapsychologische beschouwingen, maar hij is een pragmaticus, en wel één met een open geest. Toegankelijkheid en helderheid van het geschreven woord vormen zijn handelsmerk, zowel in het redigeren van andermans als in het schrijven van eigen werk, zoals blijkt uit zijn succesvolle boek *Dit is psychoanalyse* (Boom: 2006), dat hij tijdens diezelfde hoofdredacteursjaren ook nog even schreef. Inhoudelijk werd Frans in die jaren het meest bewogen door het thema 'emotie', waarover hij in het tijdschrift drie artikelen aanbod. ¹ Ik ga ervan uit en hoop dat we hem ook in de toekomst nog in het tijdschrift zullen kunnen lezen.

Frans mag dan zijn eigen voorkeuren hebben en accenten leggen, hij was als hoofdredacteur allerminst een *Einzelgänger*. Hij had voortdurend oog voor wat er in de hele redactieploeg leefde en zijn openheid creëerde ruimte voor

de redactionele dynamiek die nodig is om de enorme verscheidenheid binnen het terrein van de psychoanalyse zo veel mogelijk in het tijdschrift te weer spiegelen. Alle redacteurs zullen zich de levendige samenwerking met Frans Schalkwijk blijven herinneren. Ook ikzelf heb hem, in mijn tijd als voorzitter van het stichtingsbestuur, leren kennen als een betrouwbare kompaan met wie het aangenaam was samen de kar te trekken.

Frans, tijdens de voorbije jaren heb je een belangrijke bijdrage geleverd aan het psychoanalytische reilen en zeilen in ons taalgebied. Hiervoor wil ik je, namens alle participerende verenigingen, redacteurs, bestuursleden, auteurs en lezers bedanken. Je mag dan wel geen ‘historicus’ zijn, je hebt wel geschiedenis geschreven.

► *Afscheid en welkom*

Behalve Frans Schalkwijk verlaat ook Rudi Vermote na acht jaar de redactie. Ondanks zijn drukke psychoanalytische activiteiten die — naast zijn functies in de Belgische Vereniging voor Psychoanalyse — een toenemende internationale erkenning krijgen, was hij zeer betrokken bij de redactionele werkzaamheden van het tijdschrift. Zijn belezenheid en eruditie, evenals de bijzondere wijze waarop hij onderzoek en klinisch werk met elkaar weet te verbinden, betekenden een belangrijke troef in het toch steeds weer delicate proces van het beoordelen van ingezonden stukken. Daarin vormde het analytisch gehalte van de voorliggende teksten voor hem het belangrijkste criterium. Wat ik zeer in hem bewonder is hoe hij, als rasechte bioniaan, telkens weer vanuit een verrassende invalshoek de analytische vinger op de zere plek kan leggen en aan de pols houden. Hij kan een tekst van op grote afstand in zijn ruimere context beschouwen en tegelijk van zeer dichtbij de finesses erin ontwaren. Iemand die de redactionele vaardigheid zo in de vingers heeft, zullen we missen.

Rudi, bedankt voor jouw jarenlange inspirerende inzet. Ik hoop niet dat je ook als auteur afscheid neemt van het tijdschrift.

Gelukkig gaat afscheid nemen ook gepaard met de komst van nieuwe redacteurs. Frans Schalkwijk zal vervangen worden door Gertie Bögels van de Nederlandse Vereniging voor Psychoanalyse. Christine Franckx van de Belgische Vereniging voor Psychoanalyse volgt Rudi Vermote op. Ik heet hen beiden van harte welkom en kijk uit naar een boeiende redactionele samenwerking.

Michel Thys

Noot

Namelijk *Psychoanalyse en emoties: een aanzet tot discussie* (1997, p. 68-85), *Schaamte: de emotie bij negatieve zelfevaluatie* (2003, p. 208-221) en *Opera, emotie en betekenisgeving* (2004, p. 158-170).